

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D., v právní věci **žalobkyně: I. Š.**, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č. p. 25, PSČ 225 08, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 9. 2012, č. j. „X“/315-EK, o invalidním důchodu,

t a k t o :

- I.** Žaloba se **z a m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 9. 2012, č. j. „X“/315-EK, o invalidním důchodu, kterým žalovaná rozhodovala ve věci námitek žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 4. 2012, č. „X“, kterým žalovaná zamítla žalobkyni podle ust. § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), žádost o změnu výše invalidního důchodu pro nesplnění ust. § 39 odst. 2 téhož zákona s odůvodněním, že dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Teplice ze dne 11. 4. 2012 je žalobkyně nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jí poklesla její pracovní schopnost o 50%, zatímco pro vznik invalidity třetího stupně je nutný pokles minimálně o 70%. Ve výroku žalobou napadeného rozhodnutí žalovaná vyslovila, že prvoinstanční rozhodnutí ze dne 25. 4. 2012 se mění tak, že podle ust. § 41 odst. 3 a pro nesplnění podmínek ust. § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, se žádost o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu zamítá.

Ve stručné žalobě uvedla, že s rozhodnutím žalované o zamítnutí její žádosti o zvýšení stupně její invalidity, když její zdravotní stav se neustále zhoršuje a stále se přidávají další nemoci. Na podporu tohoto tvrzení pak žalobkyně v žalobě poukázala na zdravotní dokumentaci své ošetřující lékařky MUDr. B. A vedle toho k žalobě přiložila v kopiích nálezy odborných lékařů MUDr. Š., MUDr. P., MUDr. G., MUDr. J., MUDr. S. a MUDr. G. a také zprávu z RTG C horní Th páteře.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě uvedla, že žalobkyně namítá výhradně posouzení svého zdravotního stavu, a proto žalovaná navrhuje, jeho přezkoumání příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, která posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného soudního řízení ve věcech důchodového pojištění. Rozhodnutí ve věci pak žalovaná ponechává na výsledku dokazování a úvaze soudu.

Při ústním jednání před soudem žalobkyně setrvala na žalobních tvrzeních, když její zdravotní stav se neustále zhoršuje a stále se přidávají další nemoci.

Pověřená pracovnice žalované pak při tomtéž ústním jednání před soudem setrvala na napadeném rozhodnutí a požadovala zamítnutí žaloby s ohledem na jednoznačné závěry obsažené v posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 9. 5. 2013, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání dospěl soud k závěru, že žalovaná při svém rozhodování o námitkách žalobkyně nepochybila a že žaloba tudíž není důvodná.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvoinstanční rozhodnutí ze dne 25. 4. 2012 bylo vydáno na základě posudkové lékařky pověřené vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Teplice, která při zjišťovací lékařské prohlídce dne 11. 4. 2012 posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že u žalobkyně je dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že jeho rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1, písm. c) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40%, s tím, že vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle ust. § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10% a celkově činí 50%. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, v nichž uvedla, že s tímto zamítavým rozhodnutím nesouhlasí a že žádá o přehodnocení svého zdravotního stavu. V rámci námitkového řízení žalobkyně předložila shodné lékařské zprávy a nálezy, jaké následně přiložila k žalobě.

Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek o invaliditě ze dne 26. 6. 2012, který vypracovala příslušná posudková lékařka posudkové služby ČSSZ v Ústí nad Labem. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla ke shodnému závěru jako posudková lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Teplice, že u žalobkyně rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII. – postižení svalové a kosterní soustavy, odd. E – dorzopatie a spolyndropatie, položce 1 – bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének, písm. c) – středně těžké funkční onemocnění, přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40%, s tím, že vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle ust. § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10% a celkově činí 50%. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, kterým bylo *de facto*, a to pokud se pomine drobná korekce v citaci relevantní právní úpravy, potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí ze dne 25. 4. 2012 a námitky žalobkyně zamítnuty.

Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35%. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35%, avšak nejvíce o 49%, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50%, avšak nejvíce o 69%, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Dle § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35% a nejvíce o 69%, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70% též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále stanoveno, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí. V souladu s odstavcem 6 citovaného ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Dle odstavce 7 je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyt, popřípadě znovu nabyt schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými

a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.

Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.

V projednávané věci tedy bylo rozhodnuto prvoinstančním rozhodnutím ze dne 25. 4. 2011 o zamítnutí žádosti žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu žalobci, které následně *de facto* potvrdila žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 13. 9. 2012, a to s odůvodněním, že sice u žalobkyně sice byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, v jehož důsledku jí poklesla míra pracovní schopnosti o celkových 50%, ovšem pro vznik invalidity třetího stupně, když žalobkyni již byl přiznán druhý stupeň, je nutný pokles minimálně o 70%.

Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z ust. § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně splňovala ke dni vydání napadeného rozhodnutí, tj. ke dni 13. 9. 2012, podmínky invalidity, a to ve třetím stupni, když brojí proti rozhodnutí žalované o zamítnutí jejích námitek vůči prvoinstančnímu rozhodnutí ze dne 25. 4. 2012 o tom, že její invalidita odpovídá „jen“ invaliditě druhého stupně. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že by žalobkyně nezískala potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto soud již bez dalšího vycházel ze skutečnosti, že žalobkyně získala potřebnou dobu pojištění.

Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky posudkové služby ČSSZ v Ústí nad Labem, která učinila závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity určitého stupně především závisí, vyžádal si proto v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“), která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobkyně, dále také posoudila pokles její pracovní schopnosti a také datum změny její případné invalidity.

Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 9. 5. 2013. Žalobkyně nebyla jednání komise přítomna, když z jednání se písemně omluvila ze zdravotních důvodů, s tím, že současně komisi požádala o projednání v její nepřítomnosti. Dotyčná komise přitom dospěla k závěru, že podkladová dokumentace je nejen dostačující k posouzení zdravotního stavu žalobkyně i bez její osobní účasti, nýbrž i že je dostačující k přijetí posudkového závěru. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy a zprávy měla komise k dispozici. Na základě posouzení obvodní zdravotní dokumentace

MUDr. B., spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Teplice, posudkového zhodnocení z námitkového řízení, dále lékařských zpráv a nálezů, které žalobkyně přiložila k předmětné žalobě, a to MUDr. Š., MUDr. P., MUDr. G., MUDr. J., MUDr. S. a MUDr. G. včetně zprávy z RTG C horní Th páteře, pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí žalobkyně byla invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 306/2008 Sb., přičemž šlo o invaliditu druhého stupně, a nikoliv o invaliditu třetího stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, neboť byl shledán pokles pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50, avšak nedosahoval více než 69%.

Komise konstatovala, že u žalobkyně se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, rozhodující příčinou tohoto stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII. – postižení svalové a kosterní soustavy, odd. E – dorzopatie a spolyndopatie, položce 1 – bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének, písm. c) – středně těžké funkční onemocnění, přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40%, s tím, že vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle ust. § 3 bod 1 a 3 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10% a celkově činí 50%.

K tomu doplnila, že vycházela z vyhodnocení funkčního postižení páteře a z toho vyplývajícího omezení celkové výkonnosti a pohyblivosti i s dopadem na schopnost vykonávat běžné denní aktivity. Dle neurologického vyšetření se jedná o závažné postižení více úseků páteře, s poruchou její statodynamiky při insufienci svalového korsetu s intermitentně recidivujícími projevy senzomotorického dráždění především pravé dolní končetiny a se symptomatologií neurogenního měchýře. Dle komise jsou některé denní aktivity žalobkyně omezeny, neboť se jedná o středně těžké funkční postižení. Závěrem komise konstatovala, že žalobkyně není schopna prací fyzicky náročných, zvláště se zvedáním a nošením těžkých břemen, dále není schopna práce ve vynucených polohách, prací vyžadujících dlouhého stání, eventuálně značně dlouhé chůze, zvláště v nerovném terénu.

Po zhodnocení výše předestřené důkazní prostředky, kterým bylo provedeno při soudním jednání dokazování ve smyslu ust. § 52 odst. 1 a ust. § 77 s. ř. s., soud konstatuje, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem jednala v řádném složení, že posudek ze dne 9. 5. 2013, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobkyně sice nebyla přítomna při jednání komise a nebyla přešetřena přítomnou odbornou lékařkou z oboru neurologie, ovšem soud se ztotožnil s komisí, že ta měla dostatečnou podkladovou dokumentaci k posouzení zdravotního stavu žalobkyně i bez její osobní účasti a že mohla přijmout posudkový závěr. Navíc ani sama žalobkyně poté, co byla seznámena s posudkovým závěrem ze dne 9. 5. 2013, nikterak nenamítala, že by její nepřítomnost u komise jakkoliv ovlivnila v její neprospěch závěry dotyčné komise o jejím zdravotním stavu.

Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom naprosto shodně jako posudková lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Teplice a posudková lékařka posudkové služby ČSSZ v Ústí nad Labem ohledně míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti u žalobkyně dospěli k závěru, že dosahuje jen celkových 50%, takže přes tuto skutečnost je patrné, že žalobkyně nesplnila podmínku pro

vznik nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, a to dosažení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti minimálně ve výši 70%.

Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, když za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek ze dne 9. 5. 2013 Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně, neboť tento posudek vyhodnotil jako úplný a objektivní. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznikli ani žalovaná ani samotná žalobkyně, poté co byly seznámeny s tímto posudkem.

Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, přitom koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz. např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č. j. 2 Ads 9/2003 - 50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003 č. j. 5 Ads 22/2003 - 48 či ze dne 12. 3. 2009 č. j. 3 Ads 143/2008 - 92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Pro úplnost soud směrem k žalobkyni poznamenává, že v souzené věci je možné vycházet, a to s poukazem na ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., toliko ze zdravotního stavu, jaký měla v době rozhodování žalované, tj. ke dni 13. 9. 2012. Zhoršení stávajících zdravotních obtíží, ke kterým by mělo dojít po tomto datu popř. vznik nových zdravotních obtíží, nemůže být v tomto řízení v zásadě nikterak zohledněno. Ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., které je pro soudy závazné, totiž výslovně stanovuje, že při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu vychází správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalobkyně tak má možnost poukazovat na své stále se zhoršující zdravotní obtíže, které nastaly po 13. 9. 2012 a které by měla mít řádně zdokumentované lékařskými zprávami, v případném novém správním řízení. Důvodem pro přiznání nároku na invalidní důchod určitého stupně ovšem nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho špatném zdravotním stavu. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 10. července 2013

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Gabriela Oulická